

Szerkesztőség
Arad, Acsoz-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal
15L

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Égész évre 840 Lej
Fél évre 420 Lej
Negyed évre 210 Lej
Havonta 70 Lej

Hirdetések díjazás szerint.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Buconostiban 50 banival
több.

„János püspök”,

a fehérhaju és fehérszakállu, szép aggastyán, lezárt szemekkel, némán fekszik díszes ravatalán. Közében a feszülettel, amelyet egy emberöltőn át küzdött a krisztusi igazságokért, mellén a szent evangéliummal, amelynek ígét hirdette az ő leveinek. „János püspök” most elcsendesült, szája nem nyílik többé szóra, jószágos szemei nem néznek derűsen az életbe, szépen, csendesen eltávozott a földi életből és a maga nagy alázatosságában odajárul az égben a Mester elé jelenteni, hogy huszonkét esztendőn át becsületes és jószándéku pásztora volt nyájának.

Pap I. János, az elfünyt gör. püspök típusa volt a megértő, előkelően gondolkodó papnak. Hosszu egyházi működése alatt soha intoleráns szó nem hagyta el száját, amellet, hogy szerette és vezette leveit, tisztelte és becsülte a más valláson levőket is. Izzó és gyűlölettel teljes korban került a püspöki székbe, olyan időben, amikor a politika hatalmas éket vert magyar és román közé. És ő a maga szelíd és türelmes módján értett ahhoz, hogy miképpen kell az ellentéteket áthidalni, miképpen kell az Ige szavaival lecsendesíteni a felzaklatott lelkeket. Nem volt politizáló püspök. Amikor nagy szótöbbséggel megválasztották egyházfővé, székfoglaló beszédében hűséget ígért akkori házájának és királyának. Nem opportunizálásból tette azt, hanem meggyőződésből, mert hitte és tudta, hogy népe csak úgy fejlődhet nyugodtan, ha tiszteli annak az államnak a törvényeit, amelyben él. Az impériumváltozás után, amikor Trianon Romániához csatolta egyházmegyéjét, ugyanolyan hűséget fogadott az új államnak és új királynak, mint amilyennel a régi uralom iránt viseltetett. Éppen azért, mert nem volt soha politikai, mert felül tudott emelkedni a napi politikán, tehetett nyugodtan ezt. Pap I. János értékes és megbecsülendő egyéniség volt egész életén át és hia nem is alkotott maradandó nagyot működése alatt, megmaradt az a nagy elégtétele, hogy a gyűlölet és a háboru közepette is ember volt, aki a maga nagy idealizmusában, ha tehetett volna, — a béke és a szeretet eszközeivel simította volna el a népek között támadt rettenetes differenciákat. Pap I. János Arad szelídlelkű püspökének hófehér palástja érintetlen maradt, mert a politika sara soha nem szennyezte be sem a palástot, sem tisztelgetésméltó viselőjét.

A magyarság is megáll ravalata előtt és mélyseges megilletődéssel vesz végbucst Arad aggpüspökétől: Pap I. János.

Franciaország a kis államok protektora.

Érdekes vita a francia kamarában. — Az orosz-francia viszony.

Párisból jelentik: A Kamara ülésén Louis Marin képviselő hangoztatta, hogy Amerika Franciaországnak köszönhető létét, tehát indokolt, hogy kivételes elbánásban részesüljön az adósságok kérdésében. Franciaországra nem szabhatnak szigorubb feltételeket, mint Németországra.

Cachin kommunista képviselő a szovjetkormány elismerésével kapcsolatban tiltakozik az ellen, hogy Oroszországtól a régi adósságokat behajtsák. Ugyanígyen igazságtalan Amerika és Anglia követelése Franciaországgal szemben. — Vádolja Franciaországot, hogy körül akarja zárni Oroszországot és e célból a lengyel kormánytal titkos szerződést kötött.

Herriot miniszterelnök válaszában visszatartja a vádakat. — A kis államoknak — mon-

dotta — lépp úgy joguk van az életre, mint a nagyoknak, ezért védelmi szervezkedésüket megakadályozni nem lehet. A tapasztalatok arra mutatnak, hogy a kis államok aggodalma érthető Oroszországgal szemben.

A miniszterelnök ezután a legutóbbi esztorzági kommunista lázadásra utal. Ha Franciaország a kis államokkal szerződik, azok érdekeinek megvédésére, akkor ez még nem körülzárási politikát jelent. Franciaország nem folytat oroszellenes politikát és nem kívánja Oroszország bekerítését, hanem az az óhaja, hogy az orosz nép békében éljen. A francia-orosz viszony csak akkor válhat bensőbbé, ha a kis államok, amelyek hosszú mártíromság után fel szabadultak, biztonságban érzik magukat.

A magyar ellenzék

„amnesztiát” kapott.

Hatálytalanították a kizárásokat. — Tanácskozás az ellenzék és a kormány között.

(Budapest, január 22.) A magyar nemzetgyűlés kizárt ellenzéki képviselői közül, azoknak, akik re nézve még fennállott a kizárás hatálya, ma értesítést kézbesítettek, amely szerint a kizárást hatálytalanították. Az ellenzéki blokk erre megrögzöttségi tiltást hívott egybe, amelyen kimondották, hogy amnesztiát egy kitiltott képviselő sem fogad el. Az amnesztiába vonult ellenzék a kizárás megmozdult és keresi a kibontakozás útját. Baross János, az ellenzéki blokk egyik vezetője kijelentette, hogy ha a hatalom levő párt lépne elő azzal az ajánlattal, hogy pártközi konferencián beszéljék meg a vitás kérdéseket. Szerinte szívesen látnák, ha a konferencia ülésén Zsitvay Tibor nemzetgyűlési alelnök elnökölne és ilyen esetben az ellenzéki blokk sem zárkóznék el a konferencián való részvételétől. Az ellenzéki blokk körében különben nézeteltérések merültek fel, mert a blokk tagjainak egy része nem akar visszatérni a parlamentbe, másik része pedig további passzivitásban fog maradni. Az egyik rész azt óhajtja, hogy nyilatkozatot adjanak ki, amelyben a nemzetgyűlésen az ellenzék távollétében törtétekről nyilatkoznának és csak ennek a deklarációnak a kiadása után vonulnának be ismét a parlamentbe. A blokk tagjainak másik része pedig azt kívánja, hogy addig ne menjenek be a nemzetgyűlés ülésére, amíg a választójogra és a házszabályokra nézve engedelményeket nem csikartak ki a kormánytól. Ezekkel ellentétben pedig Drózdly Győző az ellenzéki blokk pénteki ülésén határozati javaslatot terjeszt elő, hogy az ellenzéki képviselők titkos szavazás útján kérdezzék meg választóktól, hogy mitévők legyenek. A demokratikus blokk egyik képviselője megjelent Zsitvay Tibornál és közölte vele, hogy gróf Bethlen István miniszterelnök elé óhajja terjeszteni tervezetét, amely szerint a megegyezés az ellenzéki blokkal létrehozható volna.

Tovább folyik az irtóharc Radicsék ellen.

Az ügyészség szabadon bocsátja a Radics-párt vezetőit, a rendőrség ismét letartóztatja őket. — A német párt vezeterei is börtönben vannak.

(Zágráb, január 22.) A Pasic-kormány a legkíméletlenebb módon folytatja tovább a Radics-párt üldözését. A zágrábi hétszemélyes tábla, az ugynevezett báni szék ma tárgyalta az ügyész felbuzgását a törvényszéki határozat ellen, amellyel a Radics-párti vezeték szabadlábra helyezése mellett döntöttek. A báni szék a törvényszék vádtanácsának határozatát jóváhagyta és ennek értelmében ma szabadon bocsátották az ügyészség fogházában fogvatartott Macsekét és Predavecet, a Radics-párt alelnökeit, a két Kossutics testvért és Krnyevics párttitkárát. Azonban a szabadon bocsátottakat, amint kiléptek a fogház kapuján, azonnal rendőrök rohanták meg és ismét letartóztatták mindannyiukat. Az újra letartóztatott parasztpárti vezeték a rendőrségi fogházba kísérték és újabb eljárást indítanak ellentük.

Bacsinics parasztpárti képviselő, a parlament első titkára, akit a spalatoi ügyészség megkeresésére tartóztattak le Belgrádban, ma megszökött. Bacsinics a susaki kikötőben szökött meg az őt kísérő detektív elől. Egy átjáró házon mentek keresztül, amikor Bacsinics futásnak eredt és az ott néhány száz lépésre levő Baross-kikötőbe menekült. Bacsinics már ma levél érkezett Zágrábba, amelyben bejelenti, hogy az olasz Fiumében él és jól érzi magát. A csendőrség tovább is

folytatja a Radics-párti emberek és a Radics-párttal összeköttetésben állók letartóztatását. Overbáson a csendőrség letartóztatta Vlad Dánielt, a verbázi német párt elnökét, valamint Reppert Henriket és Kiz Lajost, a német párt vezetőségének tagjait, akiket azzal vádolnak, hogy összeköttetésben állottak a Radics-párttal. A letartóztatottakat beszállították a kulai szolgabírószágra, lakásikon pedig házkutatást tartottak.

A múlt héten az igazságügyminiszter a szerajevói törvényszék négy bíróját Radics-párti magyartartásuk miatt azonnali hatállyal nyugdíjazta. Fellebbezés folytán a nyugdíjazott bírák ügye a fellebbviteli bíróság elé került, mely tegnap tárgyalta az ügyet és megsemmisítette a nyugdíjazásokról szóló miniszteri végzést. A bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a bírák ellen csakis fegyvelmi uton lehet eljárni.

A moszkvai parasztiinternacionale, amelynek tagja Radics-pártja is, értesítette a zágrábi törvényszéket, hogy Gorov az internacionale titkára utban van Zágráb felé, hogy tanácsadómást tergyen Radics mellett. A táviratban írásbeli dokumentumok felmutatását ajánlja az internacionale annak bizonyítására, hogy a kommunista internacionaleval a parasztszövetség nem áll semmiféle összeköttetésben. A távirat szerint Gorov magával viszi az országos dokumentumokat.

Mahler Magda eltűnt.

Aggortalt a holtak kátt' apa. — Az elszökött leány fantasztikus meséje.

(Saját tudósítónktól.) Élénk érdeklődést váltott ki tegnap számainkban írt cikkünk, amelyben Mahler Magda, a szerencsétlen sorsu németországi leány kálváriájával foglalkoztunk. A leányt a rendőrök fogták el és előállították csavargásért, mert az éjszakát egy ágyon padon akarta tölteni. A leány elmondta, hogy Prágában született, ahol atyja, Mahler Ferenc németországi gazdaság dolgozott. Még kicsi korában vesztette el anyját, atyja egyedül maradt vele és Ilonka nevű testvérel. Az apa — a leány elbeszélése szerint — gonoszul bánt vele és testvérelével, kamrába zárta két gyermekét, akiket éheztetett. A prágai rendőrség szabadította ki a szerencsétleneket, akik félholtak voltak az éhségtől. A hatóságok Mahler Ferencet és gyermekeit hazatoloncolták Németországra, ahol az apa tüdőbajt kapott és meghalt. Egy németországi család vette a leányokat gondozóba, azonban a nevelőszülők is nem-szokára elköltöztek az éltök sorába. Időközben Mahler Magda nővére férjhez ment, azonban az asszony hallani sem akart arról, hogy kátt' magához vegye. A leány Ambrus Zoltánhoz jött, családnek akart beállni, gyenge szervezete azonban nem bírta a csodálatmunkát és Mahler Magda kikerült az uccára. Eddig a leány elbeszélése, amely általános részvételt keltett a szerencsétlen Mahler Magda iránt. A 14 éves leányt szabadon bocsátották és ma nagy meglepetés várt azokra, akiknek a leány,

elmondta történetét.

Ugyanis jelenkezett Aradon Mahler Ferenc, a leány atyja, aki leánya elbeszélése szerint, régebben meghalt és aki ma is Németországon lakik. Elmondta, hogy a leány több ízben megszökött hazáról, fantasztikus meséket félrevezetve azokat, akiket találkozott. A leány, aki nem 14 éves,

mint állítja, hanem husz, a legjobb bánásmódban részesül ott-hon, azonban valami ellenállhatatlan kényszer üzi állandóan elszülői házából. Az atya most leányát akarja visszavinni Németországra, azonban Mahler Magdának, a beteges fantáziával rendelkező idegbeteg leánynak nyoma veszett...

Nagy földrengések Olaszországban és a Kaukázusban.

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség jelentése szerint a Kaukázusban óriási földrengés pusztított. Kétszáz ember meghalt.

Rómából jelentik: Bellunoban rövid, erős földrengést éreztek, amely nem okozott anyagi kárt. A lakosság azonban nagy rémületen ment keresztül.

Ledererékkal lejátszadják az egész gyilkosság lefolyását.

Interpelláció a parlamentben Ledererről. — Polgári bíróság elé kerül a gyilkos főhadnagy. — Schwartz Mária teljesen megtört.

(Budapest, január 22.) A katonai ügyészség, amely eddig teljesen egyedül végezte Lederer Gusztávnak, a rablógyilkos csendőrfőhadnagynak a kihallgatását, most áttette az összes aktákat és így Lederer kihallgatási jegyzőkönyveit is másolatban a polgári törvényszék ügyészségéhez. Katonai körökben most főképpen arról folyik vita, hogy Lederer Gusztáv ügyét a katonai vagy a polgári bíróság elé kell-e vinni. Katonai vezető köröknek az a felfogásuk, hogy Lederer a csendőrség kötelekébe nem az előírt módon jutott be és a hadsereg tényleges tisztikarába való felvétele is szabálytalan módon történt. A nemzetgyűlés mai ülésén terjesztette elő Meskó Zoltán interpellációját arra vonatkozólag, hogy miképpen volt lehetséges az, hogy Lederer tényleges tiszt lehetett, amikor akadémiát végzett tiszteket nyugdíjaztak és bocsájtottak el. — Ugyancsak kérdést intézett a honvédelmi miniszterhez, hogy miképpen vehette el feleségül a főhadnagy Schwarz Mária, ezt a sötét múltú nőt. Az interpellációra gróf Csáky Károly honvédelmi miniszter azonnal válaszolt és kijelentette, hogy Lederer aktiválása meglehetősen zavaros időkben történt, Lederer Schwarz Mária,

mint állítja, hanem husz, a legjobb bánásmódban részesül ott-hon, azonban valami ellenállhatatlan kényszer üzi állandóan elszülői házából. Az atya most leányát akarja visszavinni Németországra, azonban Mahler Magdának, a beteges fantáziával rendelkező idegbeteg leánynak nyoma veszett...

még 1918-ban Pozsonyban vette feleségül, amikor tartalékos főhadnagy volt. A tartalékos tisztek házasodásába pedig nem szólhattak bele. Később pedig miután Pozsony elcsatolták Magyarországtól, a csehszlovák hatóságokkal még nem lehetett érintkezni, tehát nem érdeklődhetek Schwarz Mária múltja felől. Amikor pedig Lederert a csendőrséghez átvették, akkor azt állította, hogy nőlen és így is vezettek be minősítési lajstromába. A legszigorúbb vizsgálat megindítását rendelte el annak megállapítására, hogyan eshetett meg, hogy másfél év alatt egy parancsnok sem jött rá arra, hogy Lederer nős. A vizsgálatot éppen ezért azonnal el is rendelte, de előre is tiltakozik minden olyan esetleges megjegyzés ellen, mintha Lederer miatt a tisztikar gáncsolható lenne. Egy ember cselekedetéért egy egész testület nem lehet felelős.

A rendőrségen arról beszélnek, hogy a csendőri ügyészségen ma ismét kihallgatták Lederer Gusztávot és azt a szenzációs valóságot tette, hogy felesége ölte meg Kodolka Ferencet. Még pedig álmában fojtotta meg. Legközelebb a szomorú emlékü tölgyfa-uccai lakásban és Csepelen helyszíni szemlét tartanak, amelyen a férjet szembeszéli fogják a feleséggel. Az összes nyomozó hatóságok így a katonai és polgári ügyészség tagjai, s a rendőri hatóságok vezetőinek jelenlétében. Lederer Gusztávnak a rendőrség ma újra kihallgatta, hogy mondja meg mi lett a Pozsonyban az ő társaságukban látott és eltűnt gyárigazgatóval. Lederernek azonban még azt is lefagadta, hogy ismerte volna a gyárigazgatót és azt hangsúlyozta, hogy Kodolka meggyilkolásán kívül nincsen más bűne. Lederer Gusztávnak a fogság láthatólag megtörte és viselkedése már egyáltalában nem kihívó.

— **Hátralékos vidéki előfizetőinkhez!** Dacára lapunkban közzétett felszólításnak, hátralékos előfizetőink közül még sokan nem küldötték be tartozásukat. Ezuton tudomásukra hozzuk, hogy amennyiben legkésőbb január 31-ig hátralékos tartozásukat nem egyenlítik ki, lapunknak címükre való küldését beszüntetjük. Követelésünket pedig bírói uton hajtjuk be, ami tetemes költséggel jár. Minden hátralékos előfizetőnek saját érdeke, hogy tartozását e h ő végéig a kiadóhivatalnak beküldje.

TARCA

Művészet és szerelem.

(Történik a művész otthonában. Szereplők a művész és a szerkesztő ur. Utóbbi már régen imádja a művészt, aki végre is meghívta egy teára. Délután hat óra van; a teát már elfogyasztották. A szerkesztő ur éppen át akar térni a tárgyra.)

Szerkesztő ur: Most, hogy végre itt együtt vagyunk, ketten... kettesben... keitecskén... elmondhatom végre, hogy már akkor tetszett nekem, mikor növendék korában először láttam az ember tragédiájában...

Művész: Oh, a tragédiában nagyon jó voltam. Mindenki mondta, hogy a Márkus Emma nem volt olyan Híppia, mint én...

Szerkesztő: Igen, igen, az egész egyénisége buja volt és titokzatos. A láttára ismeretlen tisztek lobogtak fel bennem...

Művész: Igen, a tüzek! Emlekszik, milyen jó voltam a Tüzekben. Nem szeretem magam dicsérni, de Hanz Müller, a szerző maga mondta, hogy remek voltam. Pedig nem is látott, mert Bécsben lakik...

Szerkesztő (későbbesen folytatja): De egyszer aztán, egyszer, egy füledt nyári estén láttam a Wagnernél vacsorázni és akkor megértettem, hogy kell igazából szeretni...

Művész: Látja a „Szeretni” az nekem való darab. Ha Paul Gerald ismert volna, nekem írta volna a szerepet. Így, képzelje,

a hitvány intrika elvette tőlem ezt a szerepet. Pedig szenzációsan briliáns lettem volna benne. Ezt maga Ambrus Zoltán megírta volna a kritikában rólam...

Szerkesztő (megpróbálja folytatni): Aztán egyszer ősz volt és...

Művész: Ja igen, az előbb Wagnert említette. Tudja maga, hogy én eredetileg Wagner-énekelő voltam és vidéken az Elzát énekeltem. Ki akartak vinni Barmahba, csak nem kaptam vizumot. Ekkor tértem vissza a prózára Molnár Ferenc egyenes kivánságára.

Szerkesztő (mi történhetik, ő folytatja):... egyszer aztán ősz volt s magát a kövér Takóccsal láttam együtt. Akkor megtanultam, hogy mi az a marcangoló féltékenység...

Művész (közbeváág): Féltékenység? Oh, Arcubasevot imádom. Valahogy jobban meg tudom fogni a nőalakjait, mint bárki a világon... Parancsol még egy teát?

Szerkesztő: Nem. Köszönöm. Egyébre szomjazom... (Nem mer szólni mégse.) Kérek... egy pohár vizet...

Művész: Habah! Egy pohár vizet! Az öreg Scribel Hogy jutott eszébe? Látja ez igazán kedves volt magától. Számontartja, hogy ebben milyen kolosszális sikerem volt Debrecenben... Ez a háborúban volt... Maga látott engem Debrecenben?

Szerkesztő: Nem, sajnos, akkor a harc közben voltam.

Művész: Ez a mai fiataloság!

Tudja, hogy mennyire jobban érezte volna magát Debrecenben. Isteni voltam abban az időben...

Szerkesztő (utolsó kísérletet tesz): Művészno hallgasson meg! Imádom!

Művészno: Ah, az Imádom! Verneville egy kicsit könnyű nekem, de a szélesskálajú művészetem — mint azt a Szinlap és Étlap írta egykor rólam — megküzd minden nehézséggel.

Szerkesztő (elhatározza, hogy a cselekvések terére lép és ezzel az elhatározással összefüggésben megragadja a művészno karját): Imádom!

Művészno (csodálkozik): Mit akar?

Szerkesztő: Csókoljon meg!

Művészno: Ah, a Csókoljon meg-ről beszél. Ez kedves figyelem magától. Sátoraljai helyen én fogom játszani, mint vendég. Az öreg Tristayt rám szabta a szerepet...

Szerkesztő (magánkívül): Értse meg! Magát akarom. A testét!

Művészno: Igen, a testemre szabta...

Szerkesztő: Nem hallgat meg! Ám jó! De holnap már nem vagyok az éltök sorában. Holnapután délután kikísérhet az utolsó utamra...

Művészno: Az Istenért ne! Éppen holnapután délelőtt. Halassza el. Ujpesten lépek fel egy matiné. Ady-verseket szavalok. Tudja maga, hogy szavalom én Adyt. Szenzációs! Sajnálhatja hogy nem lesz ott...

(Stella)

**HOGYALL
KALIF?**

1925. január 22-én 100 lejért adták nálunk:

2.70 svájci frankot,

9.44 francia frankot,

37000 belföldi magyar koronát.

Zürichben 2.75 frankot

Parishan 9.70 frankot

Budapestben 37,700 koronát

Pap I. János püspök halála.

Az aradi gör. kel. egyházmegye gyásza. — Diszes ravatalon fekszik az elhunyt püspök. — Összeült a szentszéki tanács. — Előkészületek a fényes temetésre. — Ki lesz az új püspök? — Pap I. János érdekes karrierje.

(Saját tudósítónktól.) Arad ősz püspöke, a gör. kel. egyházmegye feje: Pap I. János meghalt. Metianu János és Goldis József öröke ismét megüresedett. „János püspök” itthagya híveit, vezető nélkül hagyta nyáját, eltávozott oda, ahol már nincsen politika, egyházi vita és ahova már nem ér fel a földi túlekedés zaja.

Pap I. János püspök, aki kemény harcok árán jutott a diszes méltóságba, melegsivü, fennkölt gondolkodású egyházi volt. Magas tisztsege nem engedte, hogy a napi politika izzásában résztvevően nem volt türelmetlen és más felekezetekkel szemben nem tartozott a kemény, harcos, agitativ papok közé: az ő fegyvere a türelem és a béke volt mindenkor. Huszonkét esztendeig ült az aradi püspöki székhelyen és ezalatt a hosszú idő alatt csendesen, minden feltűnést kerülve töltötte be nehéztisztét. Jótékonykodott, könyveket törölt le ott, ahol erre szükség volt és fájó sebeket heggesztett be, amikor csak szeretett tette. Ravatala előtt a magyarság is mély fájdalommal áll meg.

Pap I. János püspök a ravatalon.

Valóságos népvándorlás indult meg a Consistorium (Batthyány) uccai püspöki gyászszínházhoz. A földszintes püspöki épület bejáratánál szorgos kezek fekete gyász drapériával vonják be a hatalmas kaput és a kapualjat. Hatalmas városi kocsiból örökzöldeket szednek ki, amelyekkel feldíszítik a ravatalt és a halott szobát. A folyosón is mindenütt tompa, egyhangú feketeség és a folyosótól balra eső első nagy szobában fekszik diszes ravatalon az elhunyt aradi görögkeleti püspök: Pap I. János. A szoba érdekes, sötét tónusú falfestését is befedték fekete szövettel. A terem közepén égő kandélaberek között fekszik magas ravatalon diszes egyházi ornatásban a halott. Szemei csukva, arca nyugodt, kissé lesóván sodott látszik rajta, hogy pár nap óta beteg volt és sokat szenvedhetett. Kezei összekulcsolva az ezüst lezseletet tartják, mellén az aranyos kötésű diszes evangélium. A ravatal körül örökzöld, ami szinte éles ellentétet képez a halottasszoba néma feketeségével. A nagy szobában csend, papok állnak körül a ravatalt, suttogó letompított szavak. Egy fiatal pap régi egyházi zsolozsmákat énekel monoton hangon. És, folyton jönnek újabb és újabb embercsoportok, mindenki látni akarja a meghalt egyházi vezetőt, akinek teteme még csak holnapig van közszemlére tevé.

A városban a hírlírt őszinte részvétet keltett és nagy megilletődést váltott ki. A városházára, a megyeházára, több állami és városi épületre kifüzték a gyászlo-

bogót. A város, a vármegye és az állami hivatalok a hivatalfők vezetése mellett holnap testületileg mennek el a püspöki rezidenciába kondoleálni.

Mikor választják meg az új püspököt

Pap I. János püspök elhalálózásával azonnal felszínre került az utód személyének kérdése. Az aradi görög keleti román püspöki méltóság előreláthatólag hosszabb ideig betöltetlen marad. Az egyházmegye vezetését mint legidősebb szentszéki úrnök, Pacatianu Mihály főesperes fogja intézni. Ugyancsak a püspöki helynök hívja össze a zsinatot, hogy megválassza Pap I. János utódját a püspöki méltóságra. A választást csak hónapok múlva tarthatják meg, mert jelenleg még nincs megválasztva a szent szinódus, amelynek hatvan tagja kétharmad szótöbbséggel ajánl szerezest a püspöki méltóságra. A zsinati választást bejelentik a kormányzatnak és a kultuszminiszter előterjesztést tesz a királynak, aki jóváhagyja a választást és méltóságában megerősíti az egyházmegyét új főpásztorát.

Aradmegyében a legutóbb az elmúlt év februárjában írták ki a szinódusi választásokat. A választások az egyházmegye kerületeiben le is zajlottak és Pap I. János összehívta a zsinatot. A megválasztott zsinati tagok megjelentek az első szinódusi ülésen, de a püspöki megnyitó beszéd után a tagok nagyobbik fele lemondott mandátumáról. A püspök konstataulta, hogy a zsinat nem határozatképes és a szent szinódust feloszlatta. Az új választásokat az aradmegyei szentszéki tervei szerint márciusban tartották volna, az egyházmegye főpásztorának elhalálózása azonban a szinódusi tagok megválasztását sürgette.

Mint ismeretes, a nyáron készült el a kultuszminiszteriumban a görög keleti román egyházak egységesítéséről szóló törvényjavaslat, melyet a szentszékek nagy gyűlése elfogadott és amely a legközelebb tárgyalás végett a parlament elé kerül. Amennyiben az új törvényjavaslatot már a legközelebbi üléseken, vagyis az aradmegyei szinódus megválasztása előtt megszavazná a képviselőtestület, az aradi új püspök választás egészen másféle formában fog megtörténni.

A *Közöny* munkatársa beszélgetést folytatott a feloszlott szinódus több tagjával és kérdést intézett az elhunyt Pap I. János püspök utódjának személyére nézve. A szinódusi tagok nyilatkozata szerint, nem lehet tudni az új püspök személyét. Pap I. János főpásztor elhalálózása annyira hirtelen és váratlanul történt, hogy utódjáról kombinációk sem történtek és jelöltek neve sem került még forgalomba. Annyi azonban csaknem biztosra vehető, hogy nem aradi pap lesz az új püspök. Aradon ugyanis csak egy görög keleti román szerzetes van, dr. Suciu Jusztin teológiai tanár. Pap I. János püspök utódjának

delkezésében hatalmas vagyónak nagy részét jótékonycélra adományozta. Egymillió lejes alapítványt létesített az aradmegyei szegénysorsú papnövendékek tanulmányi segélyezésére, azonkívül nagyobb összegeket hagyott kápolnák építésére és különböző jótékonycélú egyesületek részére.

Betegsége és halála.

Pap I. János már évek óta érelmeszesedésben szenvedett, ami azonban nem gátolta munkája elvégzésében. Nagyobb egyházi ünnepek alkalmával ő maga celebrált misét a görög keleti székes-egyházban és még január 6-án Vízkereszt ünnepén is a csikförgő hideg dacára is lement a Maros folyóhoz, ahol a keresztet a vízbe dobta. Tíz nappal ezelőtt régi érelmeszesedése ágyának döntötte, de nem tulajdonítottak ennek nagyobb fontosságot, miután több ízben megtörtént, hogy pár napig betegsége következtében ágyban maradt. Tegnap délután hat óra körül hirtelen rosszul lett, majd beállt az agónia és az esti órákban csendesen meghalt. Halála pillanatában unokaöccse Pap Miron és Ciora János lelkesek voltak mellette. A halálhírt még az esti órákban közölték az aradi románság vezetőivel, a szentszék tagjaival akik a teendőket megbeszélésére rendkívüli ülést tartottak.

A lires aradi püspök választás.

1902. április 5-én halt meg Goldis József aradi görög keleti román püspök. Halála széles körökben mély részvétet keltett, mert az igazságos és megértő főpapot általánosan szerették és tisztelték. Alig helyezték azonban nyugalomra az elhunyt püspök földi maradványait, megindult a harc az üresen hagyott püspöki székhelyért. Az akkori egyetlen komoly aspiráns Mangra Vazul váradai püspöki helynök volt, aki hatalmas tudású, erős egyéniségű főpapnak volt elismerve és akit a románság a legméltóbbnak tartott a püspöki szék betöltésére. 1902. június 12-én az aradi zsinat nagy szótöbbséggel tényleg meg is választotta Mangra Vazult aradi püspöknek. A választást azonban jóvá kellett hagyni az uralkodónak is és megtörtént az a szokatlan és egyedül álló dolog, hogy Ferenc József nem hagyott jóvá egy püspök választást. Politikai okok játszottak közre és ezeknek a nyomása alatt nem lehetett Mangra Vazul az aradi egyházmegye püspöke. A királyi döntés óriási konsternációt keltett Aradon, de nem lehetett ellene semmi tenni, erre meg kellett semmisíteni a választást és új választást kellett kiírni. Az új püspök megválasztásáig vikárius vezette az aradi aulá ügyeit.

Megindult a hatalmas harc a püspöki székért. Rengeteg jelölt neve került kombinációba, de közöttük a legkomolyabbak Hamsea Ágoston arkimandrita és Papp I. János protoszincellus, Mangra bizalmi embere. Egymásután jelentek meg a sajtóban nyilatkozatok, rágalomok, vádaskodások és az aradi törvényszék több olyan sajtóper tárgyalta le, amely a püspök választással volt kapcsolatban. Hamsea Ágostonnak több esélye volt, hogy megválasszák, mert Papp I. János exponált Mangra párti volt és miután az uralkodó po-

litikát felfogás Mangra nem a püspöki székben látni, nem látszott valószínűnek, hogy Mangra favoritja. Papp I. János kerüljön bele ebbe a sokat vitatott székbe. Általános izgalom között érkezett el 1903. február 12-ike, a második püspök választás napja.

A választást nagymise előzte meg, ezután pedig a zsinat az aradi Fehér Keresztben tartotta meg a választást. Az elnök Rosca Özséb dr. protoszincellus volt, a mellé rendelt bizalmi tagok dr. Gáll József főrendiházi tag és dr. Oncu Miklós, a „Victoria” vezérigazgatója voltak.

Miután az előzetes értekezlet alkalmával 36 zsinati tag bejelentette, hogy Papp I. János mellett szavaz, a választás eredménye többé-kevésbé ismeretes volt. A harminchat zsinati tag beváltotta a szavát és Papp I. János mellett szavazott, ami eldöntötte a választást. Hamsea husz szavazatot kapott, míg Papp I. János abszolút többséggel győzött harminchat szavazattal. A választás alatt sem uralkodott csend, mert a karzati közönség állandóan zajongott és Papp I. Jánost éltette. Rosca dr. választási elnök többször csendre intette a közönséget, azonban hasztalaml. Amikor kihirdették a választás eredményét, Mangra Vazul a szentélyből elővezette Papp I. Jánost, akit általános éljenzéssel fogadtak. Az eredmény kihirdetésekor az új püspök levette fővegét és nagyhatású beszéde békés szellemű volt, ami általános tetszést keltett. — Nem fogom szem elől téveszteni — mondta Papp I. János — azt a viszonyt, amely létezik és amelynek létezni kell az egyház és az állam között. És igyekeznék fogok arra, hogy ezen egyházmegye klérusa és hívei mindenkor hívek maradjanak a dinasztiahoz és a trónhoz, hogy a jövőben is rendületlen hűséggel megmaradjanak ezen hagyományos hűségben és hódolatteljes alátvalóságban. — A beszéd után befejezték a zsinati ülést, majd az új püspök az aulában ebédet adott Rosca dr. tiszteletére. Az ebéden a román előkelőségek mind megjelentek. Az uccán összegyűlt tömeg állandóan éljenezte Papp I. Jánost, aki azonban szerényen kitért az ünneplés elől.

Pályafutása.

Pap I. János 1848-ban született a Bihar megyei Pocioveleste községben. Atyja falusi kántor volt és ezt az állást nagyapja és dédapja is betöltötte. A helyes román gimnáziumban végezte középiskoláit, ahonnan az aradi papnövendéke került. Ennek elvégzése után az aradi román szentszékhez jutott mint úrnök, utóbb Metianu János püspök szentszéki titkárrá nevezte ki. Egy ideig mint tanár működött a teológián, majd szentszéki előadó lett az egyházi ügyek tanácsában. Amikor 1899. májusában Goldis Józsefet aradi püspökké választották, Pap I. János a nagyváradi vikáriusi szék betöltésénél ellenjelöltje volt Mangra Vazulnak, de kisebbségben maradt. A sors különös rendelkezése volt, hogy 1903-ban év-

Bankbál február 1-én az aradi Központban.

ben Mangra, aki megmaradt vikáriusnak, segítette egykori ellenfelét a püspöki székhelybe. Goldis püspök protoszincellusá nevezte ki Pap I. Jánost, aki a püspöki székhelyen a belényesi kerületet képviselte. Pap I. János különösen az egyházi adminisztrációban birt nagy jártassággal és általános tekintélynek örvendett, míg végre 1903-ban nagy harcok után püspöki székhelyre emelkedett. Ugyanabban az évben nevezte ki Ferenc József főrendiházi tagnak. Azóta erősen tegnap bekövetkezett haláláig ült a püspöki székhelyen.

Előkészületek a temetésre.

Pap I. János temetéséről a szentszéki tanács gondoskodik. Holnap délután az elhunytat át szállítják a Catedralei (Tököly)-tér, román székesegyházba. A temetés nagy és fényes papi segédlet mellett szombaton délelőtt lesz. A holttestet a vasutállomásra viszik, ahonnan vonaton Belényesig szállítják. Belényesből gyászhintó viszi Pap I. János földi maradványát szülőfalujába, ahol az általa épített kápolna hádjában helyezik örök nyugalomra.

Szabó Irén kálváriája.

Ehezük és nyomorog Szabó Dezső huga.

(Budapest, január 22.) Kopott öltözetben, beteg, szegényen roskadt össze tegnap a budapesti Keleti-pályaudvar közelében egy fiatal tanítónő: Szabó Dezső, a magyar irodalom büszkeségének huga. Csak rá kell Szabó Irénre nézni, egész arca, alakja, gesztusai az idegenbe szakadt, híres magyar íróra emlékeztet. Szabó Irén hosszú, fájó kálváriát járt végig, a sors végigkergette a fél országban, amíg beteg, reményvesztetten a magyar fővárosba került. A fiatal tanítónő legfiatalabbja Szabó József kolozsvári irodatiszt gyermekeinek. A tizen-négy gyermek mindegyike különböző pályán működött. Szabó Irén tanítónői oklevelet szerzett magának, azonban színésznő akart lenni. Budapesten vizsgázott a színjátszásból és innen erdélyi vándortársulathoz került. Nemsokára szülei kívánságára otthagyta a színpadot és diakonissza lett. Két nap múlva elhagyta a rendházat és megkezdte állami tanítónői munkáját. Azonban nemsokára melegezett egy helyen, egyik csapás a másik után érte, Szabó Dezső pedig a forradalmakat követő lázban nem sokat törődött hugával. A vége az lett, hogy a tanítónő, a szomorú B. listára került és kilenc évi szolgálat után husz aranykorona nyugdíjat szerzett. Ezzel ideig himzsel tartotta fenn magát, majd kinyomatta verseit és maga faluközött velük, eladásra kínálva a falusi parasztnak. A hideg bekövetkezett Szegedre került, ahol a rendőrség kiutasította. Utolsó pénzén ment Budapestre, ahol megérkezésekor összeesett az utcán. Szabó Irén most kórházba került és szülőkörben akció indul Szabó Dezső hugának megmentésére.

Korrupció vádja a német elnök ellen.

Izgalmas ülés a német parlamentben. — Egy kommunistát kizártak. — Nem lehet szó az államforma megváltoztatásáról.

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlésen ma folytatták a kormánynyilatkozat vitáját. Koch de mokrata kijelenti, hogy a német-ség egységesen elítéli a kölni zóna megszállásának további fentartását. Hogy Németországban jobb oldali kormány alakult, annak egyedüli oka az antant, amely öt éven keresztül elhanyagolta és semmibe vette Németországot. — Mindazonáltal a külföld bizalmatlansága jogosulatlan. Végül pártja nevében hozzájárul a kormány külpolitikai irányához.

Graefe nemzeti szocialista a korrupciónál beszél és kijelenti, hogy számos adat van birtokában, amelyek a birodalmi elnök családját is érintik.

Percekig tartó lármát tört ki erre a szocialdemokratáknál.

— Pártja — folytatta a szökök — nem szavaz sem bizalmat, sem bizalmatlanságot a kormány-nak.

Utána Lütfer kancellár beszélt. Kijelenti, hogy a szövetségesek a

kölni zóna ügyében sohasem tettek kompromisszumos javaslatot. A német kormány a londoni egyezmény megkötése után jogai várhatta, hogy nem tolják ki a kiürítés határidejét. Beszédét a kommunisták állandóan megzavarták „Amnesztiát” felkiáltásokkal. A kancellár a közbeszólásokra kijelenti, hogy az amnesztiáról nincs mondanivalója. A kommunisták erre óriási lármában törtek ki, az elnök Schwarz kommunistát kizárja az ülésről. Schwarz vonakodik elhagyni a termet, mire az elnök felfüggeszti az ülést.

Az ülés újból megnyitása után az elnök bejelenti, hogy Schwarz képviselőt nyolc napra kizárták az ülésekből.

Luther kancellár folytatva beszédét, helyteleníti a köztársaság elleni izgatást, viszont respektálja az alkotmányt, amely szerint a törvények keretében biztosítva van az állampolgárok véleménynyilvánítási szabadsága. Egyhangú kormányhatározat szerint az államforma nem változtatható meg.

Az ülést holnap folytatják.

torlódása miatt egyelőre lekerül a műsorról. Mindakétszer a premier nagyszerű szereposztásban adják.

Fekete Mihály fellépésével a diadalmas sikerű „Kis muszkák” című paraszt vígjátékot játsszák szombaton este 8 és fél órakor.

A jövő hét műsorára hétfőre külön szenzációt tartogat a színház az „Árvácska” fordított szereposztásával. A farsangi tréfás estét vig kabarészámok egészítik ki. Ezt az estét csak felnőttek nézhetik végig.

Ember iragédiája lesz a jövő hét nagy eseménye. Ádámot Ladányi Imre, Évát Fekete Irén, Lucifert Fekete Mihály fogja játszani. A többi szerepekben részt vesz a társulat összes tagja.

Telmányi—Kósa febr. 4.

Papíráruk és írószerük

Sándor Hirtelprodában, Arad. 10181

A tolvaj

aradi cselédleány bűnei.

Kiktől lopott még Gaál Anna. — Eljárás az orgazdák ellen.

(Saját tudósítónktól.) Az Aradi államrendőrség nagy apparátussal folytatja a nyomozást a lefartóztatott Gaál Anna aradi cselédleány ügyében. A kis cselédleány lopási ügye nagyszabású bűnügyvé nőtte ki magát és még többen keveredtek bele a bonyolalmas ügybe. A rendőrségnek ma ismét sikerült több, Gaál Anna által lopott holmit megtalálni. Tásca aradi államrendőrségi detektív folytatta ebben az ügyben a nyomozást és sikerült megállapítania, hogy Schauer Ignác, Szen-de Arthur és dr. Lányi aradi lakó soktól lopott holmi egyrészét Ujaradon adták el. A detektív kocsi val Ujaradra ment, ahol sikerült a lopott dolgok egyrészét lefoglalni és a bűnjeleket az aradi rend-

őrségre behozatni. Azonban mind eddig a lopott holminak csak egyrésze került meg és a rendőrségi nyomozás a többi nagyértékű tárgy hollétét kutatja. Azok ellen, akiknél megtalálták a holmit, eljárás indul orgazdaságért. A nyomozás nagy eréllyel tovább folyik és étesülésünk szerint, a napokban érdekes letartóztatások várhatók ebben az ügyben.

A cigányprimás furcsa házassága.

Amikor az asszony még mindig leány.

(Saját tud.) Aradi cigányprimási körökben most ugyancsak furcsa s tragikomikus históriát vitatnak meg. A szobanforgó tragikomikus történet kezdődött házassággal és végződött válással, azonban nem ez a szokatlan, mert ilyesmi meg is van zensszel is. Ezúttal a körülmény és főként a válási ok a szokatlan. Hitelt érdemlő cigányzenészi tudósítás alapján az érdekes eset a következő:

Egy fiatal primás, aki pontosan harmincegy éves és aki pár évvel ezelőtt még ezüsttükros kávéházakban játszott elmélázó vendégeknek és aki most kissé negyedosztályu jelleggel bíró harmadosztályu kávéházakban játszik, megismert, megszeretett és oltárhoz vezetett egy fiatal leányt. Nem cigányleányt, mert ő maga is csak naturalizált cigány. A fiatal pár egy ismert aradi szállodába utazott nászútra, amely pontosan tíz napig tartott. A tíz nap eltelté után a fiatal asszony sirva állított be édesanyjához és a fiúbe sugott valamit.

— Csak nem? — kérdezte a meglepett anya a sugás után.

— De igen — válaszolta a leány — még mindig nem vagyok asszony.

Az anya, miként minden anya, éktelen haragra lobbant, felkereste a fiatal férjet és kérdőre vonta. A férj hebegett, majd egy szordínot tett a hegedűjére és előadta, hogy nem tudja mi van vele, de ez alatt a tíz nap alatt egészen megváltozott, már nem az, aki volt, sőt ellenkezőleg. Az anya tisztán látta a helyzetet és azonnal kiküldte a véleménye, amely vélemény röviden így tömöríthető: A fiatal férj zsenge ifjuságától kezdve egészen napjainkig az összes utjába kerülő kelyheket fenékig firtette, ugyannyira, hogy most teljesen képtelen kehelyűritésre.

Ezt a tényt leánya előtt a következő bölcs axiómával magyarázta meg:

— Nem azért lettél asszony, hogy továbbra is leány maradjál.

A többi egy aradi ügyvédre tartozik, aki biztosította egy a busuló leányt, mint a dühös anyát, hogy ilyen esetekben a törvény minden további nélkül elválasztja a feleket, mert ennél súlyosabb válási okot a paragrafusok nem ismernek.

HIREK

Ujabb diákmozgalmak Jassyban.

Numerus clausus akar a „Keresztény diákok szövetsége.“

Bucurestiből jelentik: Jassyban ismét megkezdődtek a diákmozgalmak. A keresztény diákok szövetsége memorandumot terjesztett az egyetem rektora elé, akitől követelték a numerus clausus azonnali bevezetését, a hullák ügyének szabályozását és a legutóbb életbeléptetett egyetemi szabályzat visszavonását. Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy a miniszterelnök ma dönt a jasi rendőrprefektusnak, a keresztény diákok szövetségének betiltására vonatkozó előterjesztése felett.

— **LAPUNK** a szombati ünnepi cenzuraszünet miatt vasárnap nem jelenik meg. Kérjük a t. hirdetőközönséget, hogy a vasárnapi lap részére feladni szándékolt hirdetését juttassa el péntek délig a kiadóhivatalba, hogy az a vasárnap helyett szombaton megjelenő 12 oldalas lapban közölhető legyen.

— **Elnapolták a kamara ülését.** Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt az elnök megnyitotta a kamara ülését. A megnyitó beszéd után megállapította, hogy a képviselők igen kevés számban jelentek meg, úgy, hogy a parlament nem határozatképes. A kamara határozatképtelensége miatt az üléseket hétfőig elnapolták.

— **A timisoarai polgármester** Bucurestiben, Georgevici Lucian temesvári polgármester fontos ügyek elintézése céljából Bucurestibe utazott.

— **Aláírták az orosz-japán szerződést.** London. Az orosz-japán szerződést ma aláírták és a két állam között a diplomáciai összeköttetést újból felvették. A kínai külügyminiszter tiltakozó jegyzéket intézett a pekingi orosz és japán nagykövethoz, akiket értesít, hogy nem ismeri el az orosz-japán egyezményt, mert annak több pontja érinti Kína érdekeit.

— **Halálozás.** Zsiga Flórián astragyári tisztviselő f. hó 21-én délután fél 5 órakor meghalt. Temetése ma délután 4 órakor lesz.

— **Ujabb amerikai leszerelési konferencia.** Washington. A szenátus határozatot fogadott el, amelyben felkéri Coolidge elnököt egy újabb leszerelési konferencia összehívására a szárazföldi és tengeri fegyverkezés tárgyában, hogy megszabadítsák a népeket a katonai terhektől.

— **Garibaldi unokája** a fascista-pártban. Rómából táviratozzák: Garibaldinak, a néhai olasz szabadsághősnek az unokája, aki szabados az olasz hadseregben, Mussolini miniszterelnöktől a fascista-pártba való felvételét kérte.

Ujabb súlyos bizonyítékok Robozék ellen

Megfenyegette a fogsázból a „pipógya“ Budapestet. Cserefogolyként Oroszországba akarnak menni.

(Budapest, január 22.) A Roboz-pör mai tárgyalásán a bíróság a bizonyítás kiegészítését rendelte el. Felolvasták Roboz Imre egyik elfogott levelét, amelyet a fogsázból intézett Tolnai Szigiridhez, egy rovtomultu széliamoshoz. A levélben a többiek között a következőket írja Roboz: „A börtönből kerüljek csak ki egyszer, majd megmutatom ennek a pipógya Budapestnek, hogy az még semmi, amit eddig csináltunk.“ A levél végén Roboz arra kérte barátját, hogy elolvasása után tépje el Roboz Béla egy másik barát-

jának lrt levelében arra kérte, hogy tegyen meg mindent annak érdekében, hogy mind a ketten mint cserefogolyok kikerülhessenek Oroszországba, mert a telef nem bírja ki a fogságban és különben is nagyon félnek a kurzus bosszujától. Ezután Grosz Dezsőt, a Pesti Élet egyik volt alkalmozottját, a Pesti Élet egyik volt alkalmozottját, aki védeni igyekezett Robozékat. Kijelentette, hogy amikor a rendőrség letartóztatta a Roboz fivéreket és a Pesti Élet személyzetét, akkor nem Robozék hívására jöttek oda a román katonák, hogy kiszabadítsák őket.

— **Proklamálták az albán köztársaságot.** Tiranából jelentik: Az albán nemzetgyűlés ma egyhangulag proklamálta az albán köztársaságot.

— **Az amerikai petróleumpanama.** Newyorkból jelentik: A szenátus negyven szavazattal harminc ellenében elfogadta a petróleumbotrány ügyében kiküldött bizottság jelentését. A jelentés bűnösnek mondja ki Schall belügyminisztert, akit nagyobb pénzüsszeggel vesztegettek meg és a megvesztegetések díját fel is vette. A jelentés szemrehányást tesz az akkori tengerészeti miniszternek is azért, hogy a petróleumterületek rendelkezési jogát a belügyminiszterre ruházta és ugyancsak helytelen eljárásnak minősíti, hogy néhai Harding elnök ebbe beleegyezett. A jelentés még azt hangsúlyozza, hogy a botrány nemcsak nagyarányú visszaélés, hanem súlyos bűn az amerikai nemzet érdekei ellen.

KRASSZIN FELESÉGE ÉS OLGA NAGYHERCEGNŐ. A párisi L'intransigeantban olvassuk a következő apróságot: *A napokban egy elegáns hölgy látogatta meg a rue de la Paix világhírű női szabóját. Nehány drága ruhát rendelt.*

— *Kinek a nevére szóljon a számla? — kérdi a kiszolgáltóné?*

— *Madame Krassine... — En Olga nagyhercegnő vagyok... válaszolja az eladónő. Sajnálom, hogy kiszolgáltam. Forduljon egy kolleganémhöz.*

A kilenső panasza ment az üzlet igazgatóságához, ki azonban nem tett szemrehányást az elárulónőnek.

— **Meg mindig nagy a kőd** Londonban. Londonból táviratozzák: Az angol fővárost még mindig átláthatatlan sűrűségű kőd lepi el, a mely naponta milliók károkat okoz.

— **Magántanulók vizsgája** az aradi állami liceumban. Az aradi állami liceumban a magántanulók félévi írásbeli vizsgáját január 26-án tartják meg. A magánvizsgán 110 katolikus gimnáziumi leány növendék és 22 Ghiba Birta leánygimnáziumi tanuló tesz félévi vizsgálatot.

— **Konstantinápolyban pestis** dúl. A városi főorvosi hivatalhoz ma értesítés érkezett, hogy Konstantinápolyban pestisjárvány van. Az értesítés vétele után a főorvosi hivatal rendelkezéseket léptet életbe a járvány esetleges behozatalának megakadályozása érdekében.

— **Az új zárórarendelelet** Aradon. Ma jelentek meg az aradi vendéglősök és kávéházak az aradi rendőrségen, ahol tudomásukra adták az új zárórarendeleletet. Eddig az a vendéglők a diviziótól kérték a záróra meghosszabbítását, amit egy óráig engedélyeztek is. Most azonban csak az elsőrendű vendéglők és kávéházak maradhatnak egy óráig nyitva, a másodrendűeknek 12-kor, a harmadrendűeknek 10 órakor kell zárniok.

— **Nachum Szokolov csak kedden jön** Timisoarára. Nachum Szokolov cionista vezér temesvári látogatása két napi halasztást szenved. Szokolov kedden érkezik Temesvárra.

— **A sikkasztó aradi ügyvédi irnok** figye. Török Géza, a sikkasztó aradi ügyvédi irnok bűnygyében a rendőrség folytatja a nyomozást. — Mint jelentették Török azt vallotta, hogy Borlodán György járásbírósi irodaigazgató büntírása volt és az általa ellopott letéti nyugtát vele. Török vallomása alapján tegnap házkutatást tartottak Borlodánánál, mely azonban negatív eredménnyel végződött. Ma délután detektívek kíséretében Török Gézát átkísérték a járásbírószágra, ahol helyszínen megmutatta, hogy milyen módon lopta el a bűnygyi iratokat a járásbírósi irattári szobából. — Ma este megjelent az aradi államrendőrségen Török Gézáné, a letartóztatásban levő ügyvédi irnok felesége semmitmondta, hogy ő nem tudott semmit a lopásról. Elmondotta még, hogy szegénységben éltek, férje alig tudott valamit hazaadni és kijelentette, hogy ha férje tényleg lopott volna, legalább annyit adott volna neki, hogy néhány téli ruházati cikket vehessen magának. A nyomozás folyik és érdekes fejlemények várhatók.

— **A nyolcvan esztendő** Szentkálrai Jenő. Tegnap meleg ünnepelésben részesítették dr. Szentkálrai Jenő nagyprépostot 80 éves születésnapja alkalmából. Az ősz főpapot napja keresték fel szerencsés kivánsaikkal.

— **Agyonszúrta az anyósát.** A krasszörénymegyei György községben Modoron György késsel agyonszúrta anyósát. A gyilkost letartóztatták és beszállították a lugosi ügyészség fogságába.

— **Elhunyt magyar arisztokrata.** Budapestről táviratozzák: Gróf Esterházy Miklós Móríc ma 70 éves korában Csákváron elhunyt. Az elhunyt politikus az egyházpolitikai harcok idején lépett a nyilvánosság elé, amikor megszervezte a javaslat ellen a főrendiházi ellenzékét. Az ő agitálására alakult meg a néppárt, amelynek megszervezésében Zichy Nándorral együtt tevékenykedett. Esterházy grófot tudóhajt támadta meg és ezért vonult vissza a napi politikától.

— **Tolvaj cigányok.** Tegnap este több cigány járta végig a külvárosi korcsmákat, ahol értékes szőnyegeket kínáltak eladásra feltűnően olcsó áron. Amint észrevették, hogy gyanusak a vendégek előtt, elillantak a korcsmából. Az egyik vendég értesítette az első kerületi rendőrséget, mire azonban a rendőrség megjelent, a cigányoknak nyomaveszett. — A rendőrség azt a bizalmas értesítést szerezte, hogy az eladásra kínált szőnyegeket egy régebbi lopásból származtak és most erélyes nyomozás indult meg a cigányok kézrekerítésére, akiknek személyleírása is a rendőrség kezében van.

— **Baleset** Tegnap délután a temesvári tanítóképző iskola udvarán egyik diák Petrovics Demefer, játék közben elesett és a jobb felső lábcsontját eltörte. Ápolás végett a kórházba szállították.

— **Öngyilkos bécsi mulatótulajdonos.** Bécsből táviratozzák: Aigner Fülöp, a Tabarin tulajdonosa a mulatóhely elszámolási nehézségei miatt öngyilkos lett. Leugrott a harmadik emeletről és szörnyet halt.

— **Mesés kincseket találtak** Kiewben. Moszkvából jelentik: Szentciós hírt közöl a szovjet hivatalos lapja, az „Izvesztia“. Szerencsés véletlen folytán óriási értékű kincset találtak a kiewi székesegyház alatt levő földalatti helyiségében elrejtve. A kincs körülbelül félmázsa nyersaranyból, 2000 kilogramm ezüstből és 560 darab különböző nagyságu gyémántokból áll. Ezen kívül több milliárd értékű Romanov aranypenzt találtak. A kincset annak idején a bolsevikok elől rejtették el, azonban a szovjetek most mégis lefoglalták.

— **Meggyilkolta és feldarabolta** menyasszonyát. Londonból jelentik: Sötét bűnygyet leplezett le a londoni rendőrség, melynek elkövetési módja nagyon hasonlít a legutóbbi Münsterbergi és csepeli recepthez. Cameron Elsie londoni gépirónót elcsalta a vőlegénye, Korant Thorn magán-tisztviselő a lakására, ahol elcsabította majd válogatott kínzások közepette meggyilkolta. Holttestét szinte szakértelemmel feldarabolta és az egyes részeket a tyuketrebe rejtette el. A házbeliak a sajtóságos hullaszagra lettek figyelmessé és megvizsgálták a tyuketrebet, ahol emberi láb és kézdarabokat találtak. Értesítették a rendőrséget, amely vállatára fogta a fiatal embert. A tárgyi bizonyítékokkal való szembeállítására a tárgyi bizonyítás hiányában a gyilkosság elkövetésének és az áldozat feldarabolásának indító okairól nem tudott elfogadható felvilágosítást adni.

— **Bonnefon elítélés cikke** Károlyi Mihályról. Párisból jelentik: Bonnefon, akit a francia kormány előterjesztésére a francia köztársaság elnöke a becsületrend tisztí keresztjével tüntetett ki, a Libertében „Cimeres kommunista“ felirással cikket közöl Károlyi Mihályról. Bonnefon szigorú ítéletet mond Károlyiról, aki léha, hű nagyravágyásból sodródott a politikába és magával sodorta hazáját a pusztulásba. Teli kézzel szórja hazája megmentői ellen a pénzt, a mihez uralmának szomorú komédiája jutott és amit kommunista testvéreitől kapott. Károlynak most feleségét kellett Amerikába küldenie új összegek felhajtására, hogy így forradalmat szervezhessen azok ellen, akik Magyarországot Európa segítségével talpraállították. Bonnefon ezután céloz Károlyi birtokmentési propagandájára.

— **Társas-vacsora.** Az Aradi Burasztársaság 1925. január 24-én, azaz szombat este a Werkmeister-vendéglő helyiségében társasvacsorát rendez, melyre tisztelettel meghívja a tagokat. Előjegyzések: Régeri József, Grubner Jakab és Arnstein Zachariásnál. Vigalmi bizottság.

— **Sima Dezső** aradi képtárlatajan. 25-én vasárnap este bezárul.

— **Glória C. F. R.** bál Aradon a Fehérkeresztben január 24-én.

— **Irodai cikke** Kerpelnél Arad.

— **Themes nagy jelmezbálja** február 14-én Aradon a városligetben.

— **Fabál** február 7-én Aradon, a Központban.

MOZI

XX „Lángok tengerében“ amerikai kalandordrámát vetíti még ma pénteken és holnap szombaton az Apolló mozgószínház. Borzalmas erdőgés és utánozhatatlan amerikai jelenetek keretében bájos szerelmi történet bonyolódik le a drámában, amely a férfibátorságnak és a szerelmes nő odaadásának szinte klasszikus szépségig emelkedő remekműve. Az előadások fél 5, fél 8 s 9 órakor kezdődnek.

XX Ma pénteken utóljára vetíti az Uránia mozgószínház a „Broadway csalóganja“ című szenzációs amerikai filmdrámát, amely egy felkész és egy operaénekesnő tragikus szerelmét tárgyalja. Bonyolult és megdöbbentő változatok, izgalmas jelenetek tarkítják a rendkívül érdekes és hatásos filmet. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

XX Práter 1914 vasárnapot az Apollóban. A legszenzációsabb amerikai filmek újvilági nézőpontból fest meg a háboru előtti, a háborus és a háboru utáni Bécs egy meghatározó szerepű történet keretében. Jegyek elővételben kaphatók az Apolló elővételi pénztáránál.

XX Közkívánatra újra vetítik Aradon február 2, 3 és 4-én a „Rabszolga királynő“ című filmet, hogy mindenki megtekinthesse, akik a szezon slágerfilmjét eddig nem láthatták.

Lángok tengerében
Amerikai kalandor film.
Még ma pénteken és szombaton
az aradi APOLLOBAN.

Hogyan osztják fel Károlyi elkobzott vagyonát.

A földeket az állam kapja. — A párisi ötös tanács nem avatkozik bele a magyar bíróság ítéletébe.

Budapestről táviratozzák: A bíróság a legközelebb fog dönteni gróf Károlyi Mihály elkobzott vagyonának felosztásáról. Legelőször a vagyon mennyiségét állapítják meg és ezután történik meg a szétosztás. A földbirtokrendező bíróság állapítja meg a felosztás módjait s szem előtt tartja, hogy az államnak jutó részt, — az állam kívánságához képest, — mező, erdő és gazdasági ingatlanokból hasítsák ki. Az ezután még megmaradó rész — gróf Károlyi Mihályt, a feleségét és közvetlen leszármazottjait kivéve, — a birtoklás és utódlás joga azokat az utódlásra hivatott többi várományost illeti, akiket a hitbizományi levél felsorol. A hazaárulásért elítéltek vagyonának elkobzásáról szóló törvény rendelkezése szerint az államnak jutó ingatlan egy éven belül földbirtokpolitikai célokra kell felhasználni és abból elsősorban rokkantaknak kell földet adni. Gróf Károlyi Mihály aránylag csekély értéket kitevő magánvagyonra pedig teljesében az államra száll.

Párisi jelentés szerint az ötös tanács **Barthou** elnöke alatt ülést tartott, amelyen foglalkozott a magyar bíróságnak a Károlyi-vagyon elkobzásáról hozott ítéletével. A magyar kormány, mint ismeretes, annak idején a párisi megkeresésre azt válaszolta, hogy nincsen módjában befolyást gyakorolni a bíróság ítéletére és így nem intervénálhat a párisi megkeresés értelmében. Az ülésen az angol és olasz delegátusok arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a kérdés tárgyalása nem aktuális és annak érdemi tárgyalása annál kevésbé volna célszerű, mert a maguk részéről ebben az ügyben a magyar kormányt több megkeresni nem kívánják. A francia és kismant delegátusok arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a trianoni békeszerződés hetvenhatodik pontjának megsértése forog fenn és ezért diplomáciai közbelépésre van szükség. Végül is abban állapodtak meg, hogy január végén vagy február elején ül össze ismét a tanács és akkor fog dönteni ebben az ügyben tanúsítandó magatartásáról.

Egy boszniai asszony megfőzte az urát.

A férj csontjait a patakba dobta. — A gyilkosság után kutyáknak adta a férje húsát.

Sarajevóból jelentik: Boszniában tegnap olyan borzalmas gyilkosságnak jötték a nyomára, amely a németországi, a legutóbbi budapesti és szentesi gyilkosságokkal vetekedik. Ugy látszik a barbarizmus korszaka hozzánk is elérkezett és most már nálunk is történnek olyan gyilkosságok, amelyeknek a híre bejárta az európai sajtót.

Dvor boszniai községben az egyik paraszt tegnap a patak közelében járva, egy emberi csontot bukkant és miután valószínűleg ő is hallott a legutóbbi németországi gyilkosságokról, rögtön az előjáróságra sietett, ahol a csontot átadta a csendőrségnek. A vizsgálatot nyomban megindították és ennek folyamán kiderült, hogy a csont Góliás Vasza parasztagyazda holttestéből származik, akit a felesége tizenhat nappal ezelőtt meggyilkolt. Az asszony, Góliás Ruzsica letartóztatása alkalmával mindent tagadott és azt állította, hogy férje két héttel ezelőtt ismeretlen helyre távozott de később megtört és bevallotta, hogy a gyilkosságot ő követte el.

A gyilkos asszony hátrahozható részleteket mondott el a gyilkosság előzményeiről és lefolyásáról. Góliás az utóbbi időben állandóan civakodott a feleségével, mert nem volt gyermekük és egy este fejszét hozott haza és röviden csak emyit mondott az asszonynak:

— Néhány nap múlva özvegy ember leszel.

Az asszony megijedt és bizonyos volt abban, hogy férje azért akarja meggyilkolni, mert terméketlen. Ezért elhatározta, hogy

inkább ő öli meg a férjét és még ezen az éjszakán a fejszével agyonütötte Góliást. A hullát a gyilkosság után a pincébe vitte s naponta egy-egy darabot vágott le belőle és a húsdarabokat megfőzte. A főtt húst a kutyáknak és a macskáknak adta, a csontokat pedig a patakba dobálta. Tizenhat nap alatt ilyen módon sikerült a pincéből az egész hullát eltüntetni.

A borzalmas gyilkosság egész Boszniában nagy izgalmat keltett. A bestiális asszonyt átadták a sarajevói ügyészségnek.

Sarhaságok.

Fogas kérdés.

Vidám vidéki társaság ül együtt a Kávéházban. Borok jönnek borok után, majd étel után sor kerül a finomabb fajtákra is. A pincér hoz egy butellát és leteszi a pult elé, aki vizsgálva nézi az üveg nyakán a figyelmeztető írást: „Ne fogadjon el felbontott üveget!“

Nézi egy darabig, majd dühösen odaírt a pincért és ráordít:

— Mit komédiáznak maguk velem! Hogyan igyak ebből az üvegből, ha nincsen felbontva! . . .

Költők egymás között.

A gögös kis alanyt költő egy előkelő vendéglőben ül és finom ebédet eszik. Arrafelé halad egy kopott külsejű költőtársa és irigykedve odaszól:

— Beh nagy ur lettél, pajtás! Hát a versekből már marhavelőre is telik?

— Hja, — felel pöffeszkedve a kis titán, — ez az átváltozás törvénye: a jó gondolatból így lesz marhavelő.

— Értem, értem, — felel csendesen a másik, — csak azt nem értem, hogy a marhavelőből hogy lesz gondolat! . . .

Erőszakos telepítések Szlovenszkóban.

Elveszik a magyarlakta helységeket magyar parcelláit.

Prágából jelentik: A lapok megbízható forrásból jelentik, hogy a cseh állami földhivatal megkezdi a felvidéki rendszeres telepítést. Ennek a telepítésnek célja, ugynevezett megbízható elemekkel benépesíteni a magyarlakta vidékeket. A megbízhatók természetesen csak a csehek és nagyon kis részben a tótok. Egyelőre arról van szó, hogy az elkobzott magyar birtokokat parcellázzák és szétjelosztják lehetőleg a legionáriusok közt, hogy ilyen módon a magyarlakta részeknek is szláv jelleget adjanak. Közben tisztán magyaroktól lakott falvakra ráfogják, hogy lakosaik tót származásúak. — A földbirtokreformnak van egy nagyon ravasz, egyben nagyon kegyetlen intézkedése. Arról van ugyanis szó, hogy a földhivatalnak adott esetekben joga van elcserélni egyes birtokokat. Például megteheti, hogy a csallóközi magyar kisgazdáknak a birtokát elcseréli valamely árva- vagy trencsénmegyei tót gazda birtokává, ami körülbelül azt jelent, hogy az idők folyamán ugyiszerre dobálják a magyar kisebbséget a tót tömegek közé, hogy hírmondójuk sem marad. Mindez természetesen csak teoriában van kidolgozva, mert a gyakorlatban valószínűleg másképp fognak festeni ezek a törekvések, amelyek beleütköznek a humanizmus elvéibe, eltekintve attól, hogy Csehország is szerződésben kötelezte magát a kisebbségek jogainak tiszteletben tartására.

Hlinka érdekes nyilatkozata.

A tót néppárt parlamenti csoportjának vezetője, **Hlinka** képviselő, a párt minden képviselő és szenátor tagjának megbízásából az osztrák szövetségi kancellárhoz nyílt levelet intézett, amelyben tiltakozik az osztrák kormánynak az ellen a rendelete ellen, amely úgy intézkedik, hogy a jövőben az osztrák bíróságok és hivatalok minden hivatalos írásában a Csehszlovák kifejezést köztöl nélkül, egyszóba írják. Ennek a rendeletnek kiadását a csehszlovák követség kívánja. Hlinka pedig mostan nyílt levelében azt állítja, hogy az törvényellenes eljárás, mert a békeszerződés minden nyelvű fordításában köztöllel írják ennek az államnak nevét. Csehszlovákia kiörlőböző népek összeállításából keletkezett, amelyeknek egyik részén Morvaország, Csehország és Szilézia áll, a másik részen pedig a Tótföld. A csehszlovák köztársaság nem egységes nemzeti állam, hanem dinasztikus államalakulat.

— **Timisoara város költségvetése.** Temesvár város költségvetését a belügyminiszter elterjesztett a jóváhagyás vége.

Broadway csalóganja
ma utóljára
az aradi Urániában

A kölni zóna megszállása veszélyezteti a Dawes-tervet.

Párisból táviratozzák: Parker Gilbert, a jövőtélel fizetések biztosítása ma hosszabb expozét tartott, amelyben részletesen beszámolt a Dawes-terv végrehajtásának jelenlegi állapotáról. Németország a Dawes-terv életbeléptetésének időpontjától, októbertől 22 millió arany márkát fizetett. Parker Gilbert azt is hangsúlyozta, hogy Luther, az új német birodalmi kancellár is kész a Dawes-tervnek minden tekintetben való végrehajtására. Megjegyezte azonban a főbiztos, hogy a kölni zóna katonai kiürítésének elhalasztása a Dawes-terv végrehajtását fenyegeti és könnyen megörléntheti, hogy a terv végrehajtása félbeszakad, ha a szövetségesek rövidesen nem közlik Berlinnel, hogy mik a megszállásra irányuló szándékaik. A német nacionalisták a kölni zóna további megszállásából már eddig is politikai tökéletet kovácsoltak. A főbiztos expozéja végén annak a reményének adott kifejezést, hogy meg fogják találni a barátságos megoldást és ezt a zónát a francia és a belga megszálló csapatok a Ruhrvidék kiürítésével egyidejűleg áprilisban vagy májusban kiürítik.

Közgazdaság.

Zürichben 2.75, Párisban 9.70 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Január 22.)

Francia frank 10.60, svájci frank 37, dollár 191, dinár 3, szokol 5.70, líra 8, angol font 920. **Kifizetések:** Budapest 370, Bécs 365, Prága 5.80, Zürich 37.30, Milánó 8.05, London 925, Páris 10.50, Newyork 192, Belgrád 3.15.

ZÜRICHI TÖZSDENYITÁS.

(Január 22.) Amsterdam 209.25, Newyork 518.75, London 2483, Páris 28.03.75, Milánó 21.43.75, Prága 15.55, Budapest 0.0072, Belgrád 8.50, **Bucuresti** 2.75, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.25.

ZÜRICHI TÖZSDEZÁRLAT.

(Január 22.) Amsterdam 209.75, Newyork 518.50, London 2484, Páris 28.10, Milánó 21.42.50, Prága 15.55, Budapest 0.0072, Belgrád 8.50, **Bucuresti** 2.75, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.25.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT.

(Január 22.) **Kifizetések:** Páris 10.40, London 918, Newyork 191.50, Milánó 7.95, Zürich 36.95, Bécs 0.0027, Prága 5.75. **Valuták:** Napoleon 720, arany márkák 45, leva 1.32, török líra 1.02, angol font 905, francia frank 10.55, svájci frank 37, líra 8.05, drachma 3.20, dinár 3, dollár 189, lengyel marka 0.000035.50, osztrák korona 0.0028, magyar korona 0.0027, szokol 5.65.

BUDAPESTI ÉRTEKTÖZSDEZÁRLAT. (Január 22.) Magyar Hitel 452, Osztrák Hitel 179, Salgó 548, Rima 137, Ganz-Danubius 3.170, Köszén 3.250, Schlick 48, Kereskedelmi Bank 1.105, Csáky 9 és fél, Ofa 565, Cukor 2.390, Hazai Takarékpénztár 3.100. (A számok ezrekben értendők.)

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMAI. — (Január 22.) Belgrád 1164—1170, **Bucuresti** 375—377, Páris 3907—3927, Prága 2156—2168, Milánó 2973—2989, Newyork 72.040—72.420, Bécs 101.75—102.25.

— A pénzügyminiszter Londonban. **Bucuresti.** Bratianu Vintilla pénzügyminiszter Londonba érkezett. Az Angliából érkező hírek nem mutatnak arra, hogy a kölcsönnel kapcsolatban optimizmusra lenne ok amely optimizmus legalább is korai lenne.

— **Exportszámlák kiállításai.** A Kereskedelmi és Iparkamara közli az exportáló kereskedőkkel és iparosokkal, hogy az exportszámlák miniszteri rendelkezések értelmében román nyelven állítandók ki.

— Magyarország felüggesztte a gabonavámokat. Budapestről táviratozzák: A kormány a buzaárak valószínűleg katasztrofális méretű drágulásával kapcsolatban rendeletet bocsát ki még ezen a héten, amellyel felüggesztte a gabonavámokat. A kormány átmeneti intézkedését a gazdák sem ellenzik. A kormány azonban nem elégszik meg ezzel az intézkedéssel, hanem el fogja rendelni az országban található gabonakészletek összeírását.

MULATSÁG

Előkészületek az aradi fabálra

A szezon egyik legszebb és legérdekesebb bálja az aradi fások bálja lesz február hetedikén a Központban. Idén kimondottan fabál lesz a fások mulatsága, mert a rendezőseget csupa szakmabeliből állították össze, hogy ezzel is kidomborodjék a bál jellege. Ami ötlet, szín és szépség csak érdekessé tehet egy báli estélyt, azt mind a bál sikerének szolgálatába állítja a fáradhatatlan rendezőbizottság. A bál sikerének előlőrnőkei a művészi szépségű és izléseken finom meghívők, amelyek szétküldését már ma meg is kezdtek. A meghívó több színnyomású címlapján egy trubadur-jelenet került megörökítésre és nemcsak művészi szépségével, hanem a sablontól elütő formájával is kellemes meglepetés lesz a meghívó. Emlékezetes még mindenki előtt

a múlt esztendői fabál színihelyének artisztikus díszítése, amelyet ezidén még fokozottabb gondossággal készítenek és itt is sok új ötletet fognak felhasználni. A bál nemcsak előkelőségével és teremdíszítésével és a bál sablontól elütő rendezésével fog sikert aratni, hanem azzal is, hogy a szóra-koztató jelenetek egész sorát készítik elő. A párisi és berlini elitbálak attrakcióit vették mintaképpen és az aradi fabál attrakcióit sem fognak a világvárosi nivó alatt maradni. A fabálak tiszta jóvedelmét az „Erdélyvárosi Fatsztviselői Egyesületé”-nek jölelti intézményei javára fordítják. A már eddig lezajlott Kolozsvári és Gyergyószentmiklósi fabálak tekintélyes összegeket hoztak az egyesület számára, míg Brassóban, Marosvásárhelyen és Nagyváradon most készülnek a fások báljára, amelyek az eddigiek szerint szintén a legfényesebben sikerült bálak közé fognak tartozni és az aradival együtt jelentékenyen növelni fogják a fatsztviselői egyesületének nyugdíjalapját. Vég eredményképpen meg lehet állapítani, hogy az aradi fabál a meglepetések estélye lesz.

— A Pankotai r. káth. dalárda jólsikerült Gárdonyi-estélyt rendezett, amelynek szép anyagi sikere is volt. Utána 240 feritkes bankett volt.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felolós szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Szobakonyhas

lakás üresen vagy butorral átadó. Megtudható „Argusnál” Arad, Str. Eminescu 1.

Csemegeüzlet.

Legforgalmasabb főútcában elsőrangú tiszlet, vezetés hiánya miatt, előnyösen eladó. Díjtalan felvilágosítás:

„Argusnál”, Arad, Str. Eminescu 1.

Ügynökök,

férfiak és nők magas fizetéssel felvétetnek **Braunnál Arad,** Strada Banatului 8. II. em. (Asztalos S.-ucca.) 15128

Belvárosi

magánház, elfoglalható 3 szobás lakással, nagy udvar és nagy gyümölcsös kerttel 350.000 leiert eladó. Megbizott: 16074

Uranul-iroda Arad, Köpostával szemben.

TIMISOARAI MOZI.

Belvárosi mozi: január 28.
Gyárvárosi mozi: jan. 24., 25. és 26.
Mehalai mozi: jan. 27.

Az univerzális irodalom meghatározó remekműve.

Kean vagy Lángész és örület.

Főnagyszerű film 8 felvonásban. Nagy dráma pszichológiai osekeménynyel, id. Dumas Sándor hírneves műve után.

A főszerepekben a párisi színház hírneves művészei, élükön:

Mosjunkine, Lisenko és Celine.

Nagy francia gyártmány. Monopol „Pathé Freres” Bucuresti. Felémelt helyárak.

Jón! **Mámor.** Jón!
Monumentális dráma a modern életből 6 felvonásban. A főszerepekben: Lucy Doraine, a hírneves német művésznő. Felémelt helyárak. 487

Vasuti menetjegyek és menetjegy füzetek

a bel- és külföldi összes vonalakra, oda és vissza, hálókocsijegyek, hajójegyek, kombinált különféle osztályú jegyek, utazásra vonatkozó felvilágosítások közvetlenül az autorizált kizárólagos képviselőknél

„IDET” utazási és szállítási iroda

Arad, Str. Brajanu No. 3. (Waltzer J.-u.)
Telefon 308. 326

Felvilágosítással és árazással az érdeklődőknek állandóan szívesen szolgál az iroda órák alatt délután 9—12-ig, délután 8—6-ig, vasár- és ünnepnapokon 11—12-ig.

MOTOROK

Szivógáz 20—60 HP., Benzin 4, 5, 10, 16 HP., Nyersolaj 16, 20, 40, 45 HP., Diesel 40—50 HP.

Gőzgépek

195 félstabil 30, 40, 50, 60, 70 HP., compoundstabil 60, 70, 80 HP., összes gépek gyárilag javítva azonnal szállíthatók, kedvező ár mellett. Kérjen árajánlatot.

Friedrich Testvérek, Timisoara

Az aradi APOLLO színházban

P
R
Á
T
E
R
1914.
P
R
Á
T
E
R
vasárnaptól

Bécs — Schönbrunn — Práter.

Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Jegyek elővételben az Apollo elővételi pénztáránál válthatók.

Három uccára Arad, Str. Sirianu (Aulich Lajos-u.), Str. Blandusiei és Strada Scurtéba (Rövid-ucca) nyíló saroktelken álló

2 földszintes ház,

melyek közül a Sirianu (Rövid-uccában) lévő öt szobából áll, jó karban van, de a Str. Blandusieiben álló ház gyenge állapotban van,

olcsón eladó.

Értekezni:

Dr. Schul

ügyvédnél,

Arad, Piata Avram Iancu 16.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat az arak szerint számítjuk. — Minden apróhirdetés ára hétköznap 2 lej 50 ban, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelölni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket elvetse, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, art minden egyes esetben megváltottassa, illetve helyesbítse.

Levelezés.

„VAGYO ASSZONY”, kérem küldjön válaszát ma délután 8 órakor. 457

Alkalmazás.

MINDENES szakácsnő felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 190

SEGÉD a rőtös és fonalárú szakmából mielőbb felvétetik. Ajánlatok a Román menyasszonyhoz Arad, Bül. Reg. Ferdinand 46. 413

LÁMPAERNYŐK készítését legmodernebb kivitelben olcsón vállalom. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 300

PERFEKT szakácsnőt keres jó fizetéssel 2 tagú családnak. Salon Artistique Arad, Fischer Eliz palota. 451

EGY ügyes szobaleány felvétetik Arad, Str. Cloșca 12. I. em. jobb. 449

EGY kiszolgáló leány felvétetik a Körös-völgyi pálinkaüzletben Arad. 447

PERZSASZÖNYEG készítésben gyakorlott leányokat alkalmazok. Szővegyszövőműhely Arad, Str. Moise Nicouara 17. 10184

ELSŐRENDŰ fehérnemű varró nő vidéki uriházakhoz ajánlkozok. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 444

KÉLENGYEVARRAST vállalom háznál, Jorgovitsné Arad, Calea Săguna 163. 442

PERFEKT román gépirónót, aki magyarul vagy németül is tud, azonnal alkalmazunk. „Agronomus” biztostó Arad, Str. Cloșca 15. 453

Lakás.

BUTOROZOTT szobát keres fiatalember belvárosban. Cimeket Rudolf Mosse Arad kér. 10184

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát kis előszobával ebéd-vacsora koszt ellenében keresek Ferenc tér közelében. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 454

Vétel és eladás.

ANTIK butorral rendezni be legolcsóbban lakását. Mindennemű ezüstöt, ékszert, pianót magas áron veszünk. Salon Artistique Arad, Fischer Eliz palota. 450

INTERZIÁS CONSUL tükör, mahagoni szalonszekrény, antik divány és szalon, perzsa és gyári szőnyegek, ékszerek, ezüst evőeszközök, fali tükör, kis Singer varrógép, kulomborító comp. et. szobaleány-berendezések, kézimunkafüggönyök és stoerek, könyvszekrények, íróasztalok, gardero szekrény, ruha szekrény, tükrös mozdó, kis kredenc, gyermek hintaszék, etazser, rézág, ebédlő asztalok, székek, festmények, dísz tárgyak, márvány íróasztal készlet, szövött gobelnek, teás servise, antik pohár stb. eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em., jobb. 1000

ELSŐRENDŰ, nagyon szép, fényezett, új hálószoba kedvező áron eladó Arad, Str. Cercetasilor (Szent Pál-u.) I. 446

KOCSIGYÁRTÓK részére rossz zsákok olcsó áron kaphatók Pollák József cégnél Arad. 439

RÉGI KÖNYVEKET előnyös áron vásárol Sándor hírlapiroda Arad. 10180

ZONGORÁT vagy pianót keresek bérbé. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 443

EZÜST TÁLCÁKAT, ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísz tárgyakat stb. bizományba veszek. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

EZERJÓFÚ GYOMORELIXIR, pártatlan hatású szer gyomor- és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfúvottság, emésztési zavaroknál. Óvakodjunk hasonló nevű és kiállítású hamisításoktól. Dr. Földes gyógyszerár, Arad. 6438

EREDETI Alfa tejfőzőgépek és alkatrészek, teigazdasági eszközök kizárólag Magyar Ferencnél Aradon, Str. Romanului 5. 16135

Ingtalan.

BÁRMILYEN megbízásokat eladásra elvállalunk, úgy házakat, földeket, lakásokat, üzleteket, szállókat rögtön vevőkkel rendelkezünk. Flóra-iroda Arad, Bulev. Regina Maria No. 10. 448

SZÉP kis magánház azonnal kiadó. Cim Arad, Mosocv-telep Strada Neagra 86. 456

MAGÁNHAZ a szoba, konyha azonnal elfoglalható lakással Miceleacra főúton az olcsón eladó Szabó drogeria Arad, Fischer Eliz-palota. 440

Üzletek.

ROMÁN pénzestársat keresek jóméneteli korcsma, hentes és élelmiszerüzlet-hez. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 455

ANDRÉNYI PEZSGŐK a legjobbak.

LICHTWITZ LIQUEURS

159

Pénzkölosönt betáblázásra folyósítottunk. 16640 „Argus” Arad, Str. Emilescu (Deak F.-u.) I.

Magashőfoku szalonkőszén és bükk-faszén

házi és ipari célra, házhoz szállítva kapható. 403

Altmann Ede,
Arad, Bül. Reg. Ferdinand (Boc B.-tér) 44

Aradváros

bármely ucajában szép modern magán-házak, gaszálkodásra, gyáralapításra alkalmas nagyterkező házak, tökebefektetésre alkalmas házak mindenhol elfoglalható lakással, továbbá kisebb-nagyobb lakások butorral együtt, vendéglők, fűszerüzletek esetleg házzal együtt nagyon olcsón vehetők

Wallinger-iroda utján 15138

Arad, Strada Unkel 13. (Fábián Gábor-ucca)

Eladó gépek:

- 3 drb. revolver falccserépprés, új.
 - 3 drb. dudu és falccserépprés, kézi és erőhajtásra.
 - 1 drb. Ganz-féle téglaprés; napi teljesítmény 10.000 drb.
 - 1 drb. 1. számú téglaprés, hozzá cserépaautomata és 10.000 szarítótörét.
 - 1 drb. 4 HP. benzines favágó motor.
 - 1 drb. vasesztergapad, 1000 mm. csucs távolság, norton szekrény és prizmas.
 - 1 drb. abrichter fagyalu, kombinált maróval.
- Kedvező fizetési feltételek mellett azonnal szállíthatók.
- FRIEDRICH TESTVÉREK**
gépgyára Timisoara. 194

Illits BRISTOL-szálló

BUDAPEST

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kifűnő konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

I^a 2 éves, száraz cserhasáb tüzlát

waggontételekben prompt szállít: 400

Aradvidéki Fatermelő R.-T.
A R A D, Bulev. General Dragalina No. 4.

Perindes

Királyi udv. szállító

Legitimulbutatelen csokoládé és borban

UTLEVELEK

viszmozását és bármilyen megbízásokat felelősség mellett naponta elintézzük
CLUJ, TIMISOARA, BUCURESTIBEN.

Gyűjtőhelyek: 277
LÖBL hírlapiroda Arad, (az Apollo mezival szemben).
WEINBERGER olipőzlet.

Weisz Dávid az aradi állar rendűrség mellet
Pichler papírkereskedés (Bohna palota).